

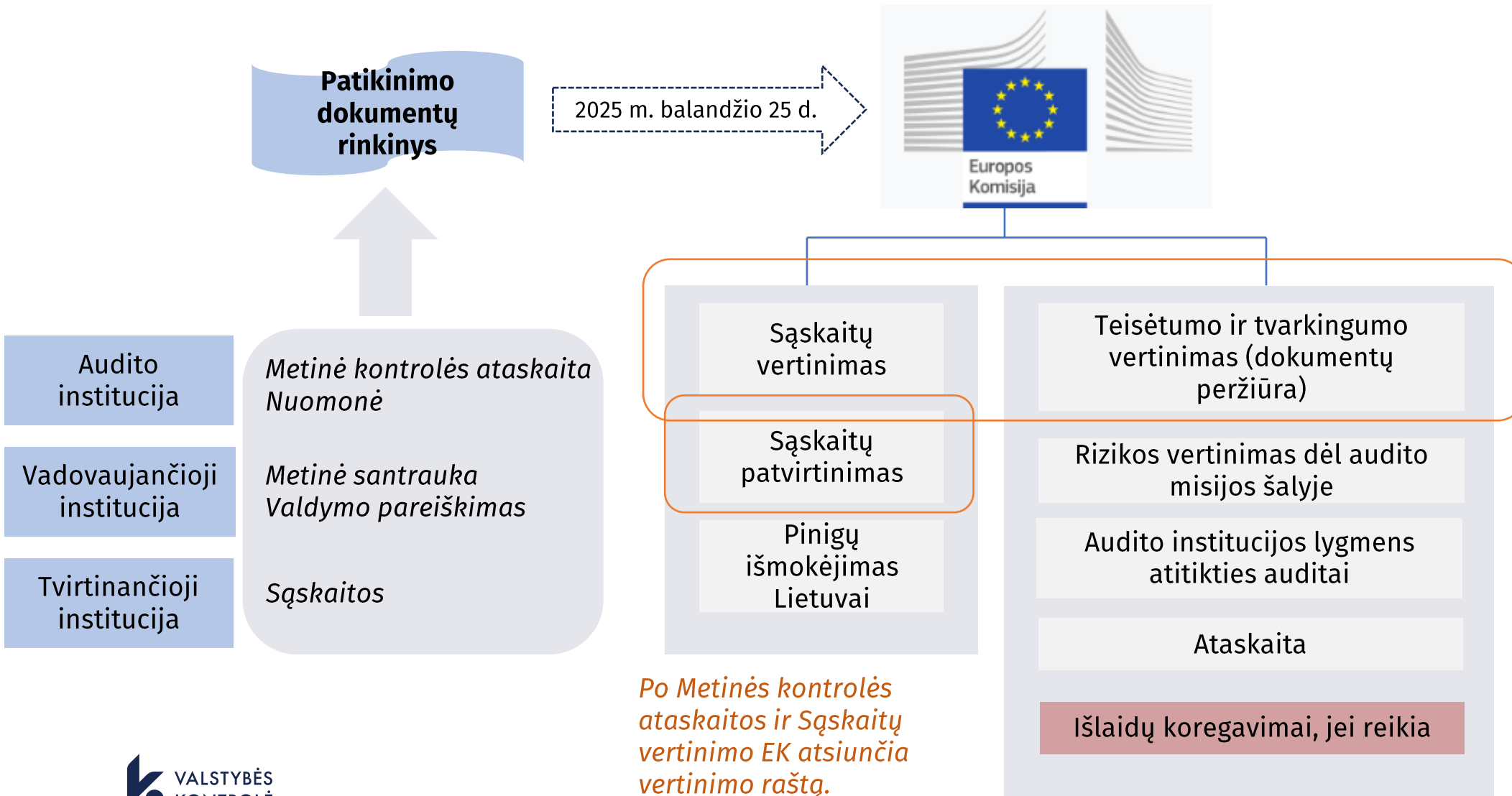

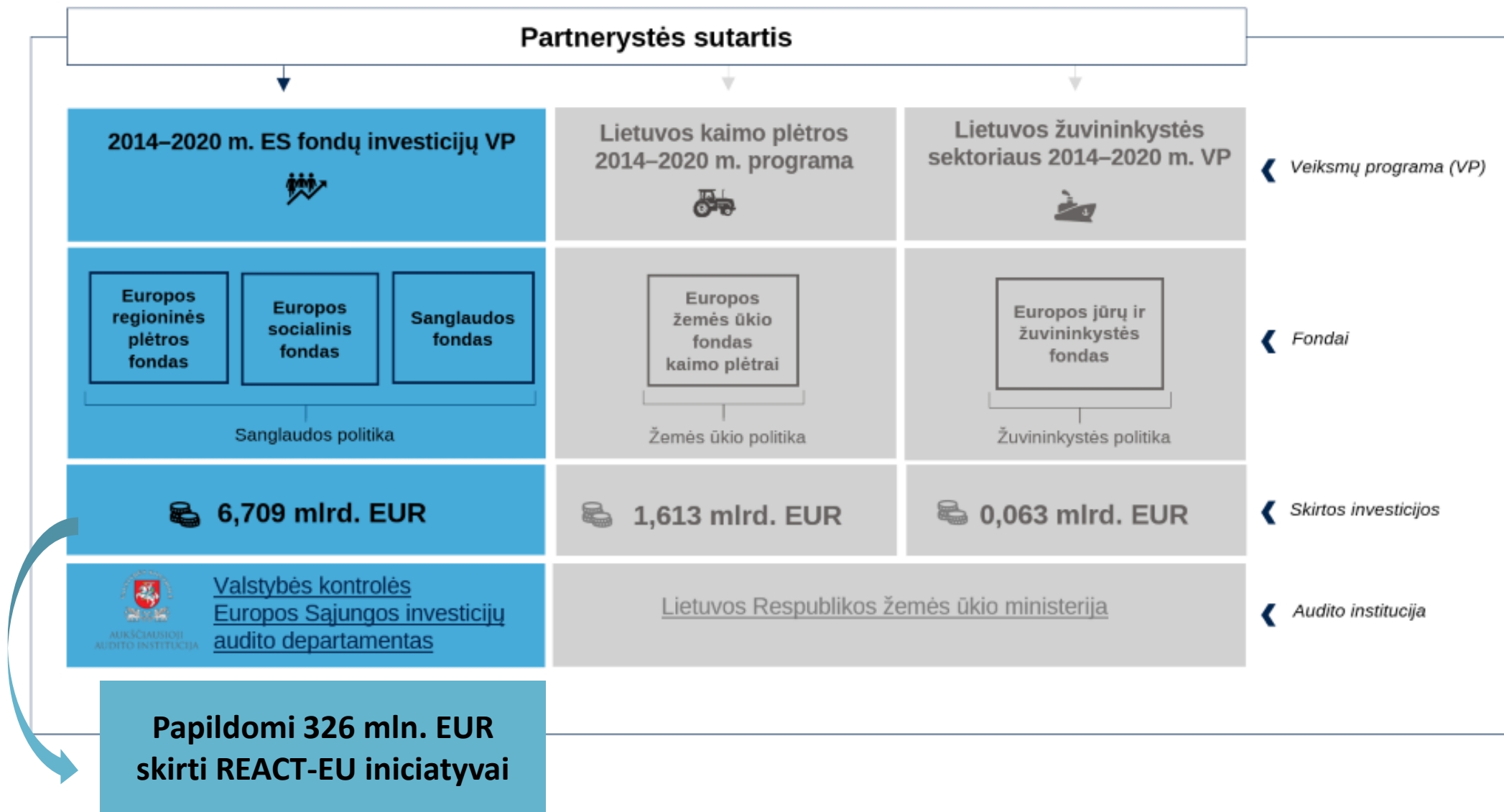
VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

2014 – 2020 M. ES FONDŲ INVESTICIJŲ 2023 – 2024 M. LAIKOTARPIO AUDITAS

2025 m. gegužės 21 d.

Audito rezultatai pateikti Europos Komisijos patvirtinimui, kaip tai numato Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 139 str.

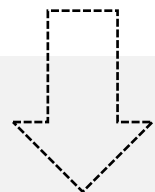

VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMA

Vadovaujančioji institucija

Tvirtinančioji institucija

Finansų ministerija

Tarpinės institucijos

Ministerijos

Įgyvendinančiosios institucijos

Aplinkos ministerija
Ekonomikos ir inovacijų ministerija
Energetikos ministerija
Kultūros ministerija
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
Susisiekimo ministerija
Sveikatos apsaugos ministerija
Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
Vidaus reikalų ministerija

Aplinkos projektų valdymo agentūra
Centrinė projektų valdymo agentūra
Europos socialinio fondo agentūra
ILTE
Lietuvos mokslo taryba
Inovacijų agentūra

Regionų plėtros tarybos

Audito misijos

Europos Audito Rūmai

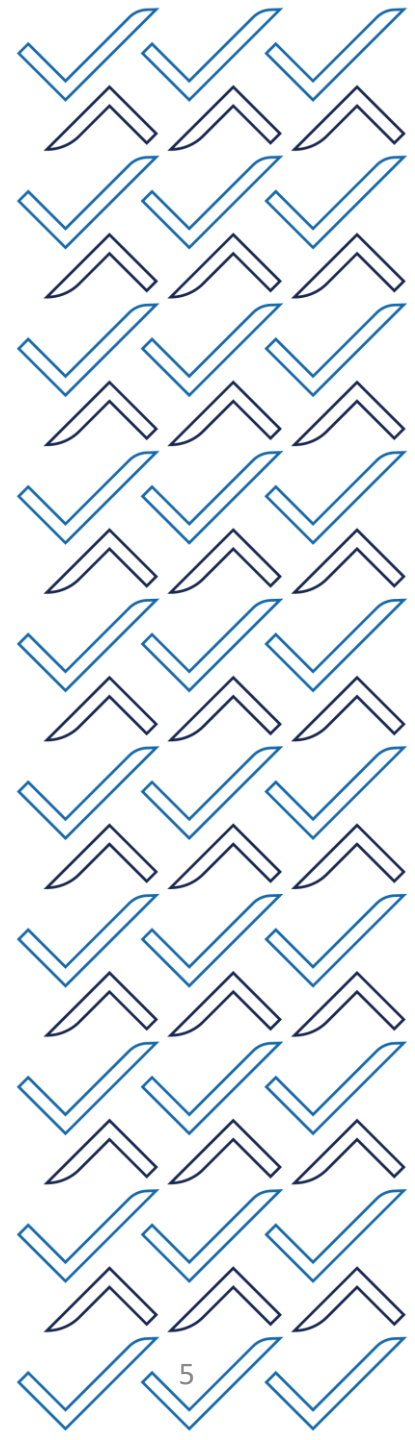
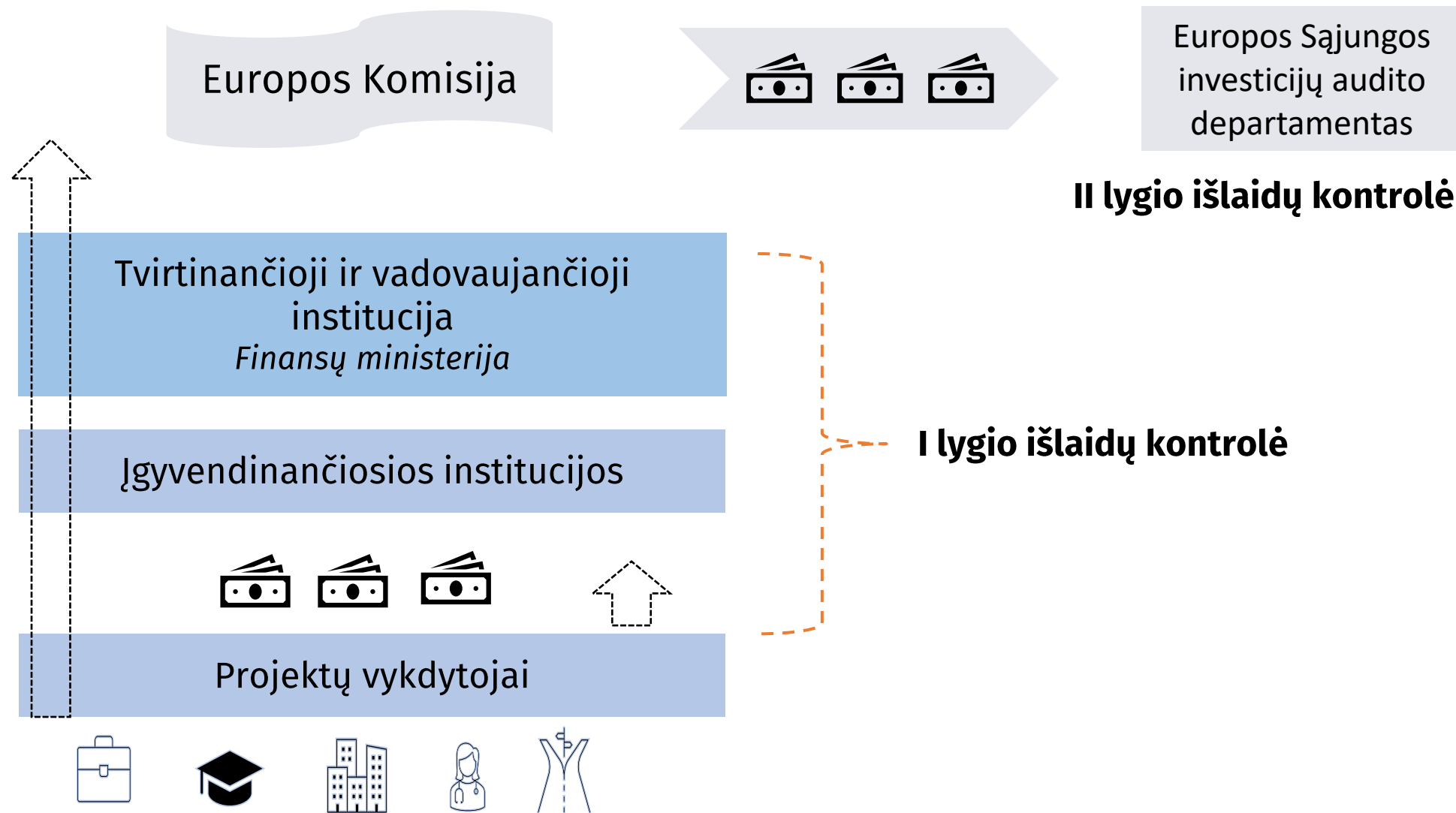
Europos Komisija

Metinės kontrolės ataskaitos

Audito misijos

Audito institucija – Valstybės kontrolė

Neigiama nuomonė

Sudaro trijų auditų rezultatai:

Sistemų
auditas

- Valdymo ir kontrolės sistemos veikimas

Veiksmų
auditas

- Nustatytas bendras klaidų lygis > 10 proc.

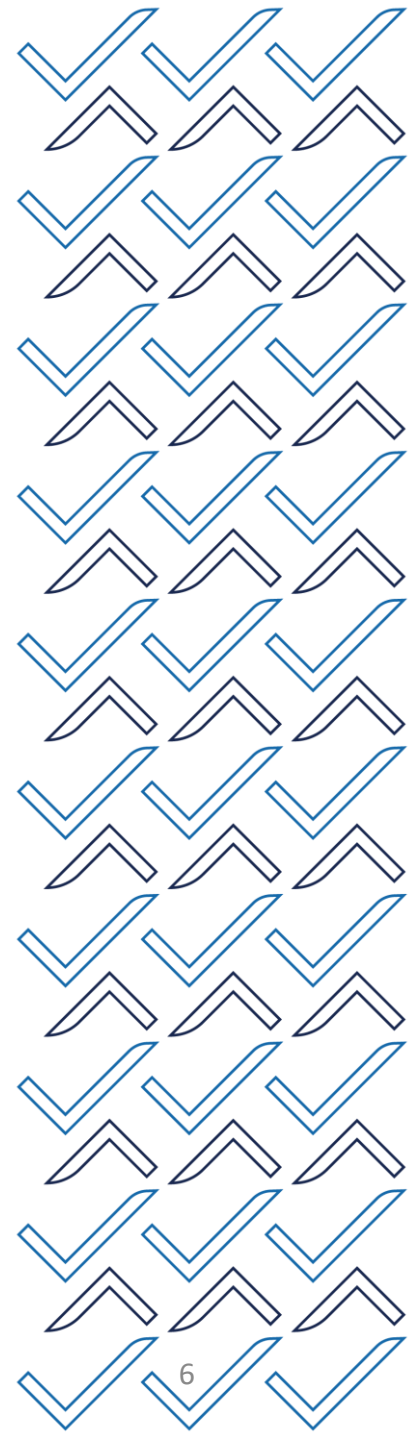
Sąskaitų
auditas

- Nustatytas likutinis bendras klaidų lygis
- Išlaidų teisėtumas ir tvarkingumas sąskaitose

Papildomas auditas:

2014–2020 m. periodo uždarymo auditas

2016 – 2017

2017 – 2018

2018 – 2019

2019 – 2020

2020 – 2021

2021 – 2022

2022 – 2023

2023 – 2024

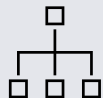
2014 – 2020 m. periodo pabaiga

Pradėtos deklaruoti išlaidos EK

Pristatoma audito ataskaita

Audito objektas

Valdymo ir kontrolės
sistemą sudarančių
institucijų vidaus
kontrolės priemonių
veikimas

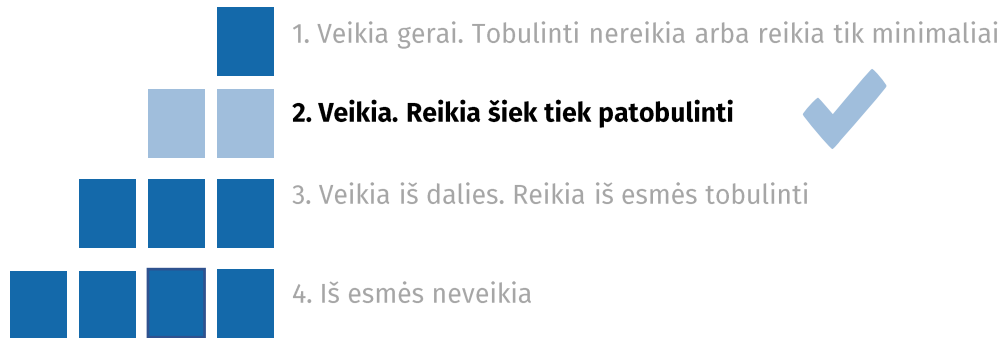
Deklaruota EK:
1,995 mlrd. Eur

Atrinkta audituoti:
166,47 mln. Eur
34 *mokėjimo prašymai*
(32 projektai)

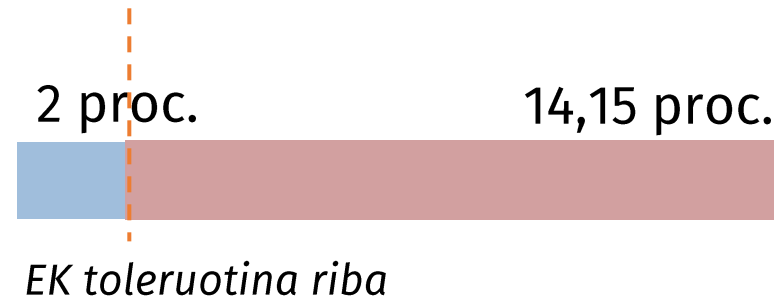

Valdymo ir kontrolės sistemos veikimo auditas

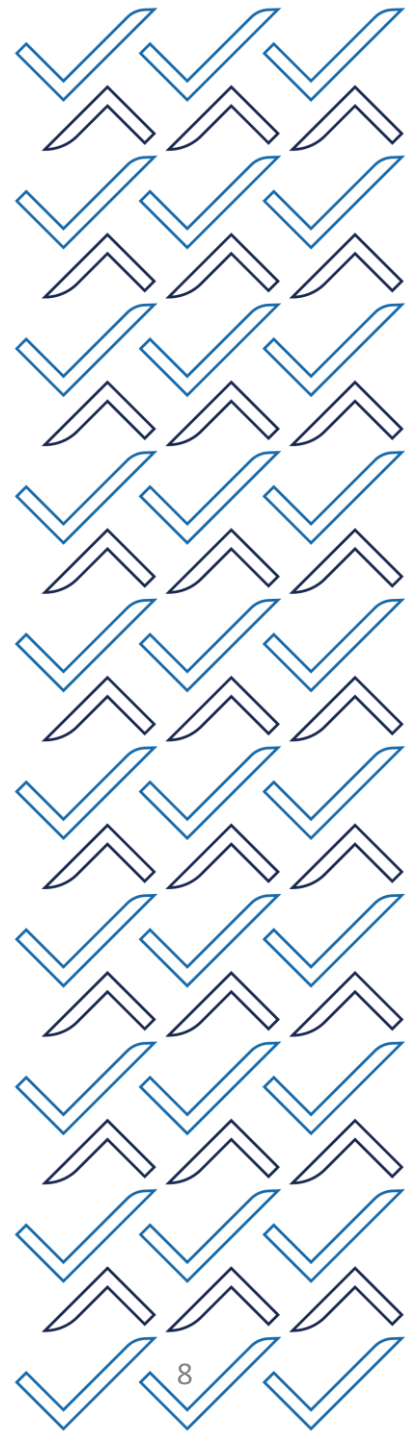

Visos 9 rekomendacijos įgyvendintos audito metu

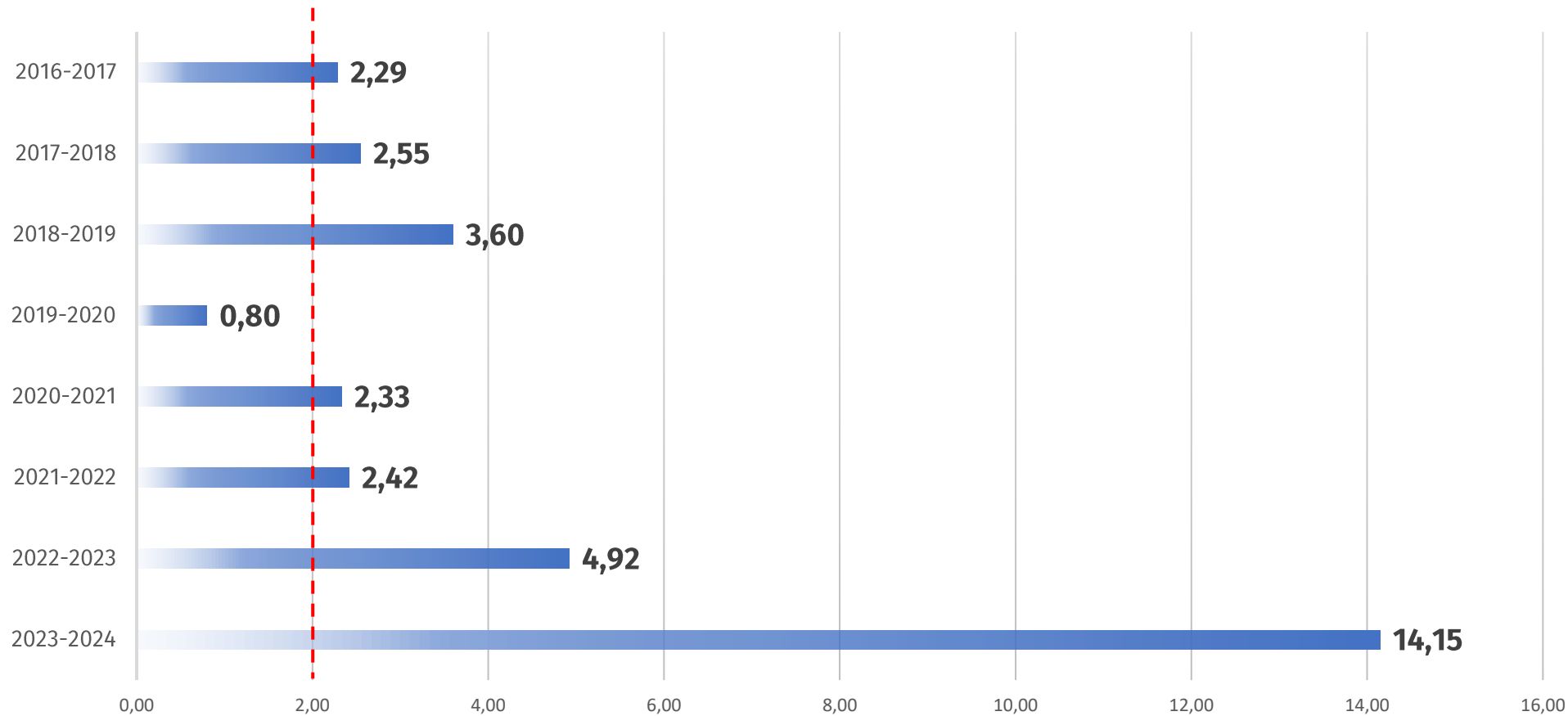
Išlaidų auditas

Po audito nustatyta netinkamų išlaidų:
14,37 mln. susigrąžintina iš projektų vykdytojų
221,43 mln. dengiama iš valstybės biudžeto

Klaidų lygio (proc.) dinamika 2014–2020 m. periodo metu

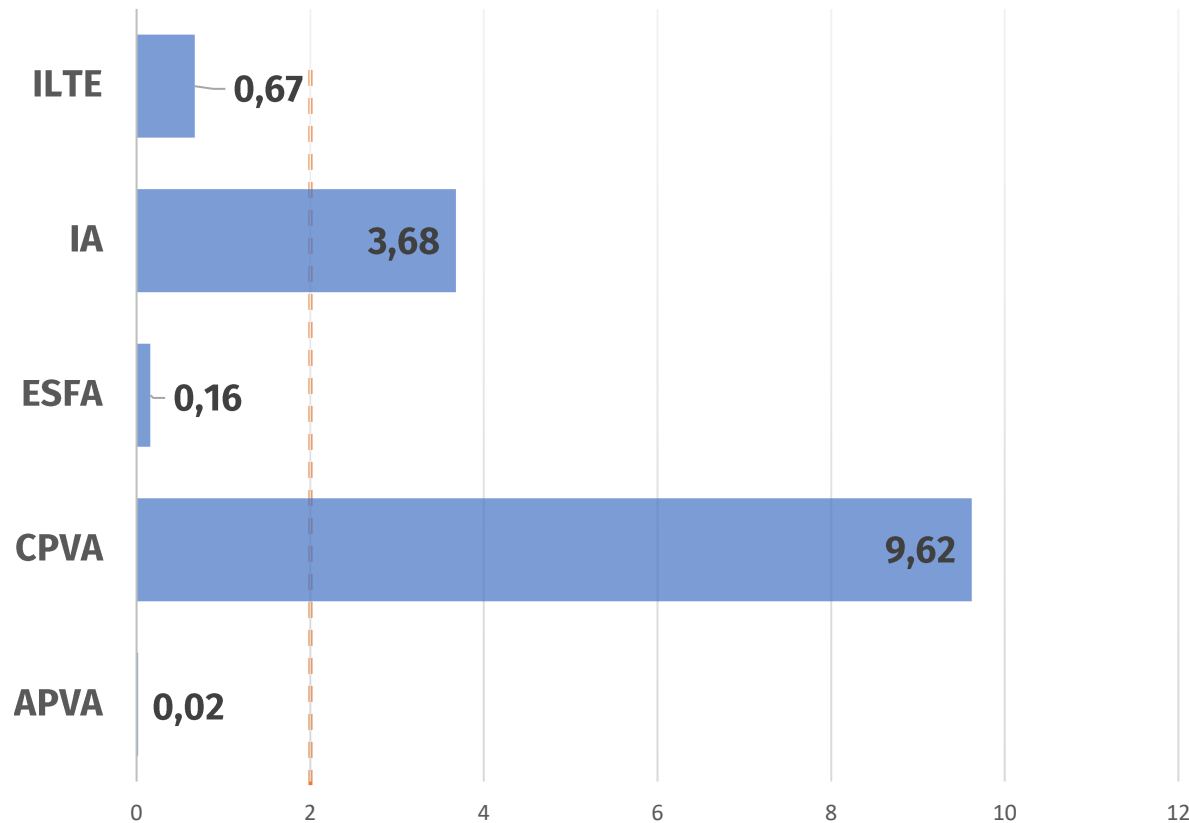

Netinkamų išlaidų suma 2014–2020 m. periodo metu

Eilės Nr.	Ataskaitiniai metai	Klaidos lygis, proc.	Įgyvendinančių institucijų ir FM sprendimai dėl netinkamų išlaidų po audito, Eur	FM papildomai pritaikyta korekcija, Eur	Iš viso, Eur
1	2016-2017	2,29	3,24 mln.	-	3,24 mln.
2	2017-2018	2,55	1,55 mln.	-	1,55 mln.
3	2018-2019	3,60	5,58 mln.	7,43 mln.	13,02 mln.
4	2019-2020	0,80	486 tūkst.	-	486 tūkst.
5	2020-2021	2,33	3,05 mln.	1,49 mln.	4,54 mln.
6	2021-2022	2,42	5,07 mln.	2,71 mln.	7,79 mln.
7	2022-2023	4,92	4,72 mln.	35,83 mln.	40,56 mln.
8	2023-2024	14,15	19,76 mln.: 5,39 mln. iš valstybės biudžeto 14,37 mln. iš projektų vykdytojų	216 mln. iš valstybės biudžeto	235,80 mln.

Iš viso pritaikyta korekcinių veiksmų 2014–2020 m. periodo metu – 307 mln. Eur.

Klaidų lygis (proc.) pagal įgyvendinančias institucijas

• Teikti 22 finansiniai pastebėjimai:

- 16 susiję su (viešaisiais) pirkimais bei rangos sutarčių įgyvendinimu (ribojimu, sutarčių keitimais, subrangovų teise atlikti darbus ir kt.);
- 5 susiję su projektų finansavimo sąlygų nuostatų nesilaikymu (netinkami dalyviai ar partneriai);
- 1 projekto el. svetainės sukūrimo išlaidos 100 proc. pripažintos netinkamos finansuoti.

Sąskaitų Europos Komisijai auditas

1,995 mlrd. Eur

Deklaruota Europos Komisijai
tarpinėse mokėjimo paraiškose
iki 2024 m. liepos 31 d.

261,27 mln. Eur

EK deklaruotų išlaidų mažinimas dėl:

- Audito rezultatų – 19,76 mln.:
5,39 mln. iš valstybės biudžeto;
14,37 mln. iš projektų vykdytojų;

216,04 mln. ekstrapoliuota finansinė
korekcija valstybės biudžeto lėšomis.

- Įgyvendinančių institucijų priimti
sprendimai dėl finansinių klaidų –
25,46 mln.

14,15 proc. klaida

EK toleruotina klaidos riba

2 proc. klaida

1,733 mlrd. Eur

2025 m. balandžio 25 d.
pateikta galutinėse
sąskaitose Europos
Komisijai

Viešųjų pirkimų klaidos (I)

Pastebėjimas EX.4

Tiekėjas **turi būti atestuotas** bendrųjų statybos darbų srityse. Laimėjusiam tiekėjui **nėra suteikta teisė atlikti** fasadų šiltinimo darbus.

Pastebėjimas EX.42

Statinio darbo projekto vadovas, **turi turėti ne mažesnę nei 5 metų darbo patirtį** dirbant atestuotu ypatingų statinių projektų vadovu. Laimėjusio tiekėjo pasiūlytas darbo projekto vadovas **neturėjo reikiamos patirties.**

Pastebėjimas EX.39

Pirkimo dokumentuose nustatyta, kad subrangovais **negali** būti pakviesti šiame konkurse dalyvaujantys tiekėjai.

Viešųjų pirkimų klaidos (II)

Pastebėjimas EX.44

Nustatyti reikalavimai laipynių kompleksui. Nurodytus reikalavimus **atitiko vienintelis gaminys**, kuriuo Lietuvoje prekiauja tik pirkimą laimėjęs tiekėjas.

Pastebėjimas EX.36

Nustatyta, kad tiekėjas turi turėti teisę atlikti statinio statybos darbus negyvenamuosiuose pastatuose (**tikslus reikalingas pogrupis nenurodytas**). Ribojama tiekėjų konkurencija, nes gali dalyvauti tik tie tiekėjai, kurie **atestuoti visoje negyvenamųjų pastatų** grupėje (22 statinių pogrupiuose), nors perkami gydymo paskirties pastato statybos darbai.

Netinkami dalyviai (I)

Projektas

„Parama karo pabėgėliams iš Ukrainos“

SADM, ESFA

Sutartis – 16,92 mln. Eur

Auditauta –3,10 mln. Eur

Laukiamas rezultatas

Dalyviai neformaliame švietime – 2487;

Dalyviai įdarbinti subsidijuojant –1361.

Klaida (pastebėjimas EX.38)

Dalyviai neatitinka tikslinės karo pabėgėlių iš Ukrainos (ukrainiečių) grupės dalyvavo projekte (2 iš 17);

Netinkamos išlaidos

205 tūkst. Eur*

ESFA nustatė projekte – 813.

1,13 mln. Eur

* Faktinė suma 3 tūkst. Eur, kuri ekstrapolijuojama po II lygio atrankos ir gaunama 205 tūkst. Eur.

Netinkami dalyviai (II)

Projektas

„Vilniaus universiteto gydytojų kompetencijų ir kvalifikacijos tobulinimas“

ŠMSM ir SAM, ESFA

Sutartis – 8,47 mln. Eur

Auditauta – 436 tūkst. Eur

Klaida (pastebėjimas EX.50)

Dalyviai (gydytojai) neatitiko tikslinei grupei taikomų reikalavimų (pvz. privačių įstaigų gydytojai) (137 iš 4124);

Nėra dalyvių (rezidentų) sąsajos su pakopinių kompetencijų modelio įgyvendinimu (visi 150).

Laukiamas rezultatas

Apmokyti gydytojai – 3975;

Apmokyti rezidentai – 150.

Netinkamos išlaidos

3 tūkst. Eur

215 tūkst. Eur

Netinkami dalyviai (III)

Projektas

„Specialiųjų mokymo priemonių ir ugdymui skirtų techninės pagalbos priemonių įsigijimas“

ŠMSM, CPVA

Sutartis – 3,33 mln. Eur

Auditauta – 630 tūkst. Eur

Klaida (pastebėjimai EX.29, EX.30)

50 vnt. muzikos instrumentų paskirti netinkamai tikslinei projekto grupei.

Laukiamas rezultatas

Aprūpinti specialiųjų mokymosi poreikių turinčius vaikus (nerealizuojančius savo gabumų) specialiomis mokymosi priemonėmis.

Netinkamos išlaidos

650 tūkst. Eur

Rangos sutarčių įgyvendinimas (I)

Projektas

„Vilniaus universiteto
Medicinos fakulteto Mokslo
centro sukūrimas“

ŠMSM, CPVA

Sutartis – 35,06 mln. Eur

Auditauta – 3,64 mln. Eur

Laukiama rezultatas

Mokslo centro pastato ir
susijusios infrastruktūros
statyba ir aprūpinimas
laboratorine technologine ir
eksperimentine specialiaja
bei multimedijos įranga ir
baltais.

Klaida (pastebėjimas EX.42)

Dalį rangos darbų (pvz.
šildymo, vėdinimo ir oro
kondicionavimo darbai*)
vykdė 32 subrangovai,
neturintys tokios teisės.

Netinkamos išlaidos

10,53 mln. Eur

*Atestuojami darbai pagal Statybos techninį reglamentą STR 1.02.01:2017.

Rangos sutarčių įgyvendinimas (II)

Projektas

„Lietuvos aviacijos muziejaus pastato Veiverių g. 132, Kaunas modernizavimas“

KM, CPVA

Sutartis – 3,09 mln. Eur

Auditauta – 797 tūkst. Eur

Laukiamas rezultatas

Modernizuotas kultūros infrastruktūros objektas.

Klaida (pastebėjimas EX.8)

Dalį rangos darbų vykdė subrangovų specialistai, neturintys teisės atlikti statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimą ir teisės vykdyti darbus kultūros paveldo vietovėje.

Netinkamos išlaidos

596 tūkst. Eur

Verslo skatinimo el. sprendimai

Projektas

E. komercijos modelio diegimas UAB „Šeigas“

EIM, Inovacijų agentūra

Sutartis – 54 tūkst. Eur

Auditauta – 54 tūkst. Eur

Laukiamas rezultatas

Sukurta el. svetainė savo gamybos prekių pardavimui.

Klaida (pastebėjimas EX.27)

Projekto vykdytojas nėra baldų gamintojas, el. svetainės kaina neatitinka rinkos kainos ir kitos nustatytos rizikos.

Netinkamos išlaidos

54 tūkst. Eur

Verslo skatinimo el. sprendimai

Projektas *E. komercijos modelio diegimas UAB „Šeigas“*, finansuotas pagal EIM priemonę „E. komercijos modelis Covid-19“.

- Sudarytų sutarčių vertė daugiau nei 40 mln. Eur;
- Inovacijų agentūra priėmė sprendimus dėl 3,6 mln. Eur susigrąžintinų lėšų iš projektų vykdytojų;
- Daugiau nei 36 mln. Eur išlaidų laikomos rizikingomis išlaidomis, dėl kurių Inovacijų agentūra nėra priėmusi sprendimų dėl lėšų grąžinimo.

Priemonė 2021–2027 m. finansavimo laikotarpyje – „Skatinti įmones skaitmenizuotis“.

- Priemonės kvietimų finansavimo suma – 34 mln. Eur
- Rizika dėl šių išlaidų tinkamumo (Inovacijų agentūros patikrinimų kokybė, nesilaikoma projektų finansavimui taikomų teisės aktų).

2014–2020 m. laikotarpio uždarymo auditas

2022–2023 m. audite Finansų ministerijai teiktas pastebėjimas EX.34 su rekomendacija įsitikinti, kad viešųjų pirkimų, atliktų per CPO, išlaidos yra tinkamai administruojančių institucijų patikrintos ir deklaruotos EK.

Nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos:

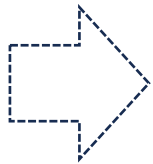
- Iš projektų vykdytojų susigrąžintina suma: 745 tūkst. Eur
- Iš valstybės biudžeto dengiama suma: 547 tūkst. Eur

VK bendradarbiavimas su FNTT, STT

Visų 2014–2020 m. laikotarpio auditų metu surinkus audito įrodymus ir turint įtarimų apie galimą nusikalstamą veiką, kreiptasi į FNTT ar STT.

VK perduota
informacija dėl
6 projektų

- Dėl 3 verslo subjektų finansinėje priemonėje „Verslumo skatinimo fondas 2014–2020, finansuojamas iš Europos socialinio fondo“ FNTT ikiteisminis tyrimas perduotas Kauno apylinkės teismo Kauno rūmams dėl proceso užbaigimo teismo baudžiamuoju įsakymu;
- FNTT rekomendavo UAB ILTE projekto įgyvendinimo sutartyje ir finansavimo tvarkoje nustatyti riziką mažinančias priemones;
- Dėl 1 priemonės „Regio Invest LT+“ projekto FNTT ikiteisminis tyrimas nėra baigtas;
- FNTT vertina informaciją dėl priemonės „E. komercijos modelis COVID-19“ projekto.

2023–2024 m. audito metu bendradarbiauta su STT dėl projekto „Vilniaus gatvės pėsčiųjų bulvaro ir amfiteatro rekonstrukcija“.

15 iš 34 mokėjimo prašymų nėra nustatyta klaidų

- 3 projektai pagal Energetikos ministerijos parengtus projektų finansavimo sąlygų aprašus – išlaidų **kompensavimas pagal fiksuotus įkainius**:
Neefektyviai biomasę naudojančių katilų keitimas namų ūkiuose;
Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas ir įsigijimas namų ūkio reikmėms;
Saulės elektrinių įrengimas namų ūkiuose.
- 3 projektai audituoti ankstesniais ataskaitiniais metais – pagerėjo administruojančių institucijų paskesnė projektų priežiūra;
- 3 Inovacijų agentūros projektai, skirti privačių juridinių asmenų skaitmeninių ar ekoinovatyvių technologijų diegimui.

Audito institucijos ir Finansų ministerijos pozicijų skirtumai

Dėl rangos sutarčių įgyvendinimo – teisės atlikti darbus:

- Tauro kalno parko ir Liuteronų sodų tvarkymas Pietinėje tikslinėje teritorijoje (pastebėjimas EX.19)
- LMTA studijų miestelio, Olandų g., Vilniuje, sukūrimas (pastebėjimas EX.21)
- Lietuvos aviacijos muziejaus pastato Veiverių g. 132, Kaunas modernizavimas (pastebėjimas EX.8)
- Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Mokslo centro sukūrimas (**dalys** pastebėjimo EX.42)
- Vilniaus gatvės pėsčiųjų bulvaro ir amfiteatro rekonstrukcija (**dalys** pastebėjimo EX.28)

Dėl išlaidų tinkamumo projekte:

- Specialiųjų mokymo priemonių ir ugdymui skirtų techninės pagalbos priemonių įsigijimas (pastebėjimas EX.30)

Priimti institucijų sprendimai dėl projektų išlaidų vs ateityje formuotina praktika

Sutarčių keitimai – 15 proc. riba

EIM ir VPT pakeista sutarčių keitimų vertinimo metodika

- Įžvelgiama rizika dėl skaidrumo, konkurencijos, projekto vertės ir lūkesčio pradinei sutarčiai – rizika rangos sutarties vykdymo metu ketinamais atlikti keitimais, reikšmingai keičiant pirkimo procedūros metu numatytus įsigyti darbus;
- galimybė šią praktiką taikyti jau sudarytoms ir vykdomoms sutartims, taip neužtikrinant lygiateisiškumo visų projektų vykdytojų atžvilgiu;

Sutarčių indeksavimas

Nėra aiškos sutarčių indeksavimo metodikos – skirtinga projektų vykdytojų taikoma praktika

- sutarties keitimai, nepateikiant objektyvaus, faktinio tokio poreikio pagrindimo dėl sutarties kainos padidėjimo bei rinkos sąlygų pokyčių įtakos rangovui konkrečiame projekte.

Ar galima išvengti klaidų?

1. Augantis Finansų ministerijos vaidmuo

2. Įgyvendinančių institucijų reagavimas laiku ir kokybiškai

3. Įtaka viešiesiems finansams

VK auditai 2026 m.

AČIŪ UŽ DĖMESĮ!